

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal: Calea Regele
Ferdinand 66. Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

Cluj III. évfolyam
12. szám. 1934.
Január 17.

Szerda

Kortünet

A „Jóestét!” egyetlen állást kínáló apróhirdetésére 100-nál jóval több ajánlat érkezett. Pedig nem valami elsőrangú állásról van szó. A megélhetést mindenestre nem biztosítaná még a legszerényebb igényű ember részére sem. És mégis: özönével jöttek a levelek. Csak egy kisegítőt kerestek, egy irodai kisegítőt, azt is fél napi munkára. Ha tudjuk, hogy ma egész napi felelősségteljes és fárasztó munkáért mennyire lecsökkentett fizetést adnak, elképzelhetjük, hogy mit ajánlanak az irodai kisegítőnek fél napi munkájáért.

Mennyi reménység kapcsolódott ehhez a szerény, néhány lejt jelentő kicsinyke mukakörhöz. Jöttek a levelek: az egyiket a posta hozta, a másikat valami küldöncféle jótét lélek, a harmadikat maga az állástkereső. Jöttek, jöttek, mindegyik levélben, ékes cirkalmazással kínálja fel önmagát, munkakészségét, zivét-lékkét, egész valóját az állástkereső. Egyetlen fél napi munkaalikalom és száznál jóval több ajánlkozó! Ez a tény mindennél tragikusabban tükrözi vissza a mi napjaink sanyarúságát. Bizony: sok az eszkimó és kevés a foka. Kevés, tulságosan kevés a kenyérkereseti alkalom. Emberek tizezrei ödöngnek szörnyű gondoktól ostoroztatan, lesve, várva a jó szerencsét. Nap mulik napra, hitüket, bizalmukat, reményüket mind halványabbra koptatja a sok-sok csalódás. És mégis mindig, minden egyes alkalommal újra kísérleteznek: hátha, hátha sikerül egy darab száraz kenyeret szerezniök.

Sors ez? Keserű elrendeltetés, hogy így legyen? Nem és százszor nem! Rövidlátó gonosz emberi politika okozta az emberiség végzetes helyzetét. Gonoszokodó kapzsóság, önzés és buta hiúság, amely addig, addig halmozta a társadalom alá a gyűlékony anyagokat, míg láncba borult a szörnyű máglva. Elhamvadtak a régi fölépítmenyek és csak üszkök, romok és fekete nyomoruság maradtak vissza. Embri gonoszság okozta az emberiség veszedelmét, előrelátó emberi bölcseségnek kellett megtalálnia a kivezető utat a pusztulás örvényéből. Ennek egyik legelső feltétele a megértés, a bizalom. Meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek egymáshoz közel hozzák az embereket. Aki gyűlöletet prédikál gonosz ellensége a társadalomnak. Rosszból csak rossz fakadhat. Az elmúlt husz esztendő szomorú példája intő jelként álljon az országok és népek felelős vezetői előtt!

Tiltakoznak a hollandusok a Népszövetség reformja ellen

Titulescu és Benes Genfben - A saarvidéki népszavazás tárgyalására meghívták Németországot is

(PRAGA.) Benes cseh külügyminiszter holnap Genfben utazik a Népszövetség új ülészakának megnyitására. A csehek külügyminisztere

Genfből Zágrábba megy a kisantant konferenciára.

TITULESCU GENFBEN TÁJÉKOZÓDIK

Titulescu külügyminiszter, aki tegnap külön kihallgatáson jelent meg Ófelsége előtt Szinájában, szintén elutazott Genfben. A külügyminiszter csak néhány napig marad Svájcban, kizárólag azért, hogy

a nemzetközi körökkel újra felvegye a kapcsolatokat és kellőképpen tájékozódjék a külpolitikai kérdések felől még a kisantant konferenciája előtt.

Ez a konferencia tulajdonképpen a hét végén kezdődik Zágrábban. A konferenciáról azután Titulescu ismét visszatér Bucurestibe.

HOLLANDIANAK NEM KELL A NÉPSZÖVETSEGI REFORM

A „Journal des Debats” értesítése szerint, a holland kormány tiltakozó jegyzéket nyújt be a Nemzetek Szövetségéhez a népszövetségi alapokmány bármiféle módosítása ellen.

Az említett lap úgy véli, hogy a holland kormány bejelentéséhez

a többi tagállamok is csatlakozni fognak.

s ilymódon akarják elgáncsolni Mussolini reformtervezetét, melynek különben sok híve van.

A SAAR-KÉRDÉS TÁRGYALÁSÁRA MEGHÍVTÁK A NÉMETEKET

A lengyel külügyminiszter elnöklésével tegnap megkezdte a népszövetségi tanács 78. rendes ülészakát. Tekintettel arra, hogy a napirenden szereplő legfontosabb kérdés: a Saar vidéki népszavazás ügye elsősorban, Németországot érdekli, a tanács

zárt ajtók mögött úgy határozott, hogy táviratilag felhívja a német kormányt, vegyen részt a Saar vidéki népszavazás előkészítésének népszövetségi munkájában.

A félórás zárt ülés után nyilván-

nos ülés következett, amelynek napirendjén egyelőre csak kisebb jelentőségű technikai kérdések szerepeltek. Tekintettel arra, hogy

a fontosabb ügyeket Sir John Simon és Paul Boncour megérkezése után akarják tárgyalni.

A 78. ülészak napirendjén a

Saar vidéki népszavazás ügyén kívül csak három fontosabb ügy szerepel:

A lengyel felsősziléziai német kisebbségek újabb panaszai, a danzigi kampóskeresztes kormány lapbetiltásai és az újból kiéleződött Paraguay-boliviai háborús konfliktus ügye.

Magasfeszültségű áramvezetékekbe ütközött a repülőgép és utasai szörnyethaltak

PÁRIS. A Páris-Indokina között közlekedő utasszállító repülőgép Corbigny község mellett beleütközött egy magas feszültségű áramvezetékbe és porráégett. — Tíz utas, köztük Indokina kormányzója is, szörnyethaltak.

Diákösztöndijakat létesítenek a községek és városok

(BUCURESTI.) Tegnap minisztertanács volt. A kormány Cantacuzino orvosprofesszor halálával kapcsolatosan úgy döntött, hogy Cantacuzinot, aki valamikor miniszter is volt, a román nemzet halottjának tekinti. Tekintettel azonban, az elhunyt kifejezett óhajására, a nemzeti temetés külsőséges formáitól ezuttal eltekint.

A minisztertanács a továbbiakban még a következő határozatokat hozta:

a) Az összes községek és városok 1934. évi költségvetésükbe megfelelő összegeket állítanak be az arra érdemes diákok ösztöndíjára.

b) Megfelelő hivatalt létesítenek, amelynek az lesz a rendeltetése, hogy

az egyetemét végzett diplomás fiatalokat álláshoz juttassa.

c) A munkaügyi minisztérium felszólítja az ország összes vállalatait, hogy

szigorúan tartsák szem előtt a törvény ama rendelkezéseit, amely szerint a belföldi vállalatok alkalmazottainak száma legalább 75 százalékban román állampolgár kell legyen.

Victor Jamandi belügyi alminiszter tett ezután jelentést a minisztertanácsnak a színajai merénylet vizsgálatának eredményeiről. Ennek során közölte, hogy

a mai naptól kezdve a letartóztatott szélsőséges elemeket — ha egyéb ok nem forog fenn annak ellenkezőjére — fokozatosan szabadlábra helyezik.

Jelentette az alminiszter azt is, hogy a vasgárdisták ügyében

a vizsgálat meggyorsítása végett különleges intézkedések történtek.

JONNEK A SZAKÉRTŐK

Auboin pénzügyi szakértő ma felkereste Slavescu pénzügyminisztert, akivel hosszabb megbeszélést folytatott a Romániába jövő szakértők ügyében. A hitelezők szakértői január 30-án érkeznek az országba. Előreláthatólag hárman lesznek: egy angol, egy francia és egy holland. Kikül detésükhöz már csak a kormány formális hozzájárulása szükséges. A szakértők, akiknek az lesz a feladatuk, hogy az ország fizetőképességének mérvét megállapítsák néhány hétig maradnak Romániában.

SPORT

A MAGYAR VALOGATOTT vasárnap mint Budapest válogatottja mérkőzik a francia főváros legény egével Párisban.

KISORSOLTAK a nemzeti bajnokság tavaszi mérkőzéseit. Ezek szerint a bajnoki évad március 4-én kezdődik, amikor a Venus-AMTE meccs kerül eldöntésre Bucurestiben. A cluji csapatok március 18-án kapcsolódnak a mérkőzésekbe. Az Universitatea Oradean a Crisana ellen, a Románia pedig a NAC ellen játszik Clujon.

A MAGYAR CSATARSOR vesztette el a német-magyar mérkőzést Frankfurtban — ez az általános vélemény a két ország válogatott meccse után. A magyar együttes erősen megérezte Sárosy és Avar hiányát, akiknek szereplése esetleg megfordította volna a meccs eredményét.

TIZ TÁVOLUGRÓJA van Magyarországnak, akik elérik a 7 métert. A tiz ugró közül Baľogh Lajos 749 cm.-es és Koltai Henrik 748 cm.-es eredményével a világranglista negyedik és ötödik helyét foglalják el.

Szenné égett a tüzhelynél játszó kisfiú, halálra forrasztta magát forró tejjel egy kisleány

(STOROJINETI.) Az elmúlt napokban két borzalmas gyermek szerencsétlenség történt Storojinet megyében. Drećine községben Maria Tocari a lakásán magárahagyta 4 éves George nevű fiát. A gyermek játszás közben a tüzhelyhez került, ahol a ruhája tüzet fogott

és a szerencsétlen gyermek, mire sikoltozásaira a szomszédok a lakásba rohantak.

teljesen szenné égett. A másik gyermektragédia Sidove községben történt, ahol Ove niva George 3 éves Veronika nevű kisleánya volt az áldozat. A leányka egy

forró tejjel telt lábast rántott magára,

amely annyira összeforrászta, hogy sérüléseibe néhány percen belül belehalt. Mindkét gyermek-szerencsétlenség ügyében megindították a vizsgálatot.

— Amit a mai fejlett technika még nem talált fel. A technika csodái egyre szédületesebb irányban fejlődnek a repülőgép, képtávíró, rádió, hangosfilm és mérgek gázak korszakában. Egy amerikai mérnök mindezt a civilizáció szempontjából igen szépnek és örövendésnek találja, de szakszérien megjegyzi, hogy a technika csodái mellett nem helyeznek súlyt a feltalálók olyan egyszerű és praktikus eszközök feltalálására, amelyekre a mindennapi életben szükségünk van. Így például még nem találtak fel olyan teáskannát, amelyből ne csöpögne ki a tea egyrésze, amikor kitöltjük. Vagy olyan esernyőt, amelyről ne csurogna az esővíz a mellettünk elmenők nyakába, vagy ne fenyegetné a velünk szembejövőket az az, hogy az esernyő kinyitása kor kiszurhatjuk a szemüket.

Jön: KING KONG

a filmek csodája a

Select-Mozgóba.

avarok az egyszázalékos munkanélküli segélyalap behajtása körül

(Saját tudósítónktól.) A munkanélküli segély megoldását tudvalevőleg miniszteri rendelet szabályozta, amely szerint az ország különböző városaiban a munkanélküli segélyalaphoz való hozzájárulás címén a munkaadók és alkalmazottaik egyszázalékos kötelesek fizetni jövedelmükből. Ennek az egyszázalékos segélyalaphoz a behajtását a betegsegélyező pénztárak végzik, mint amelyek a munkaadókkal és alkalmazottakkal adminisztratív összeköttetésben állanak.

Amint a „Jóestetét” munkatársa hivatalos forrásból értesül, a cluji munkanélküli segélyalap behajtása állandóan a legnagyobb nehézségekbe ütközik, mert a munkaadók vonakodnak az egyszázalékos segélyből reájuk eső részt a betegpénztár inkasszánsainak lefizetni.

A cluji munkaadók azzal indokolják a fizetés megtagadását, hogy

a munkanélküli egyszázalékos segély kiróvása velük szemben jogtalan és szabálytalan.

mert a munkanélküliekről az állami vagy városi hatóságoknak kell gondoskodniuk.

A betegsegélyező pénztár, mint a segélyalap inkasszálo közege, tehetetlen a munkaadók vonakodásával szemben, hivatalos álláspontja azonban az, hogy a munkaadók a miniszteri rendeletet respektálni kötelesek, illetve ha azt magukra nézve sérelmesnek találják, ellene a törvény keretein belül panasszal fordulhatnak az illetékes minisztériumhoz, de a munkanélküli segélyalaphoz való hozzájárulást egyoldalulag nem tagadhatják meg.

Az ideál ingéből kell herbateát főzni és fuccs a szerelem

(VARSÓ.) Bialystok törvényszéke előtt nem mindennapi pör tárgyalása folyt le a minap, amelynek a főtárgya egy szép lány inge volt. A város közelében fekvő Zabłukov községben él a híres szépségű Ludvika Z., akinek természetesen számos udvarlója akadt. Ludvika egy Ceslav keresztnépre hallgató urat tüntetett ki főképp kegyeivel, már úgy látszott, hogy rövidesen házasság lesz a dologból.

Itt avatkozott be azonban az ügybe Ceslav ur mamája, akinek sehogy sem tetszett fia házassági terve. Az öreg asszony el is ment egy javasasszonyhoz, hogy tanácsot kérjen tőle. A javasasszony azt tanácsolta, hogy meg kell szerezni a szép Ludvika egyik ingét, meg kell azt főzni és az így készült italból adni kell a szerelmes fiatalembernek. Ezután el kell égetni az inget és a hamut egy keresztutnál szét kell szórni

a világ négy tája felé.

Ceslav ur mamája úgy is cselekedett, ahogy azt a javasasszony mondotta. És csodák csodája: a tanács bevált. Ceslav urfi abbahagyta az udvarlást, igaz, hogy közben egy még szebb lány nyúl ismerkedett meg, mint Ludvika. Ludvikát azonban nagyon bosszantotta, hogy szerelmese ilyen hirtelen elhagyta, rájött a javasasszony dolgára is, sőt azt is megtudta, hogy a praktikához szükséges inget Félix öccse lopta el Ceslav ur anyjának kívánságára. Ludvika dühében feljelentette a bíróságon kisöccsét, akinek védője azonban rámutatott arra, hogy az egész per voltaképp a hopponmaradt menyasszony bosszuműve, akit nagyon bánt ölésejének elvesztése. A bíróság is méltán volt ez az álláspont és a kis Félixet felmentette alopás vádjától.

Nyomorában szélhámososságra vetemedett a leépitett boltiszolga

(NEWYORK.) Wel Barker newyorki lakos éveket boltiszolga volt egy divatruházban, ahol becsületesen és hiven teljesítette kötelességét. Az amerikai gazdasági válság miatt a divatruház

nemrég csödbe jutott s a boltiszolga elvesztette állását. Mindenütt próbálkozott, de sehol sem tudott elhelyezkedni. Ekkor végső elkeseredésében elhatározta, hogy nyomora miatt szélhámos-

sággal fog pénzt szerezni. Ecélből ravasz trükköt eszelt ki az állástalan boltiszolga. Birtokában volt még a divatruház néhány számlablankettája és a pecsétnyomója s ezek segítségével ismert előkelő helyekre számlát állított ki kisebb-nagyobb összegekről, majd értéktelen holmikat kifogástalanul csomagolva, a hamis számlával együtt az illető házakhoz vitte.

Itt, amikor nem voltak otthon az uraságok, a személyzet előtt előadta, hogy árut hozott a divatcégtől s átnyújtotta a számlát. A személyzetben bizalmat keltett a becsületes arcu szolga, annál is inkább, mert régi cégénél viselt egyenruhájában volt s így a legtöbb helyen átvették tőle a csomagot és kiírták a számlát. Ahol pedig a személyzet nem váltotta ki az „árut”, ott azt mondta, hogy majd akkor jön, ha az uraságok otthon lesznek. Így aztán állandóan pénzre tett szert, amíg a szélhámosra ró nem jöttek s fel nem jelentették csalás miatt.

Bíróság elé került azonban az amerikai bíróság csekély fogházbüntetésre ítélte, mert nagy nyomora miatt követte el tettét, sőt a bíró megígérte, hogy kiszabadulás után állást szerez a megtévedt boltiszolga számára.

Nem helyesli Hitler politikáját a 75 éves Vilmos excsászár

(LONDON.) Vilmos német excsászár január 17-én tölti be 75-ik életévét. Doorn jelentés szerint az excsászár erős reumatikus fájdalmak kínozzák s ezért kénytelen volt lemondani a megszokott, napi testi munkájáról. A 75 éves születésnap megünneplése a doorni kastélyban folyik le a legnagyobb egyszerűség mellett. Angol lapok szerint Vilmos excsászár nem helyesli mindenben Hitler nemzeti szocialista politikáját.

Ma koronázzák császárrá Mandzsuriában Puyi herceget

(TOKIÓ.) Január 16-án koronázzák Mandzsuria császárává Csang-Csungban Puyi herceget. A koronázási aktus után Mandzsuria új császára azonnal aláír egy szerződést, amely szerint Japánnak szabad kezet biztosít a mandzsuri ügyekbe való beleszólásra. Mandzsuria külpolitikájában barátságos relációkat akar kiépíteni Kinával és Szovjetországgal. A japán császárt a koronázási ünnepségen Kishira japán tábornok képviselte, más idegen delegátusok nem voltak az ünnepélyen, mert Mandzsuria a függetlenségét csak egyedül Japán ismerte el.

A választásokon mégis csak a **CRISTAL** gőzmosóda

kertült ki győztesen, mert Kolozsváron galériákat, fehérneműeket a legszebben, legpontosabban és legújanyosabban tisztít.

2 fogásos ebéd 15 Lei 3 fogásos ebéd 20 Lei vacsora már 12 Leitől **KEREKES Bácsinál**

Az időközi bizottságok rendszerére nagyon ráfizet a város lakossága

Az alkotmányos élet visszatérése segíthet a város mai helyzetében

(A „Jóestet!” munkatársától.)
A város időközi bizottsága legutóbbi ülésén foglalkozott a sétateri bővítés ügyével. Hosszas tanácskozás után a tanács úgy döntött, hogy szükségesnek látja a tő kibővített részének betöltését, mert a helytelenül keresztül-vált bővítési munkálat miatt az a veszély fenyeget, hogy a *kellőleg nem izolált korcsolyapavillon a víz felszivárgása következtében összedől.*

Felvetődik az a terv is, hogy cementfallal izolálják a korcsolyapavillon épületét. Ez azonban tárgyalanná vált, mert *horribilis költséget igényelt volna ez a munka és a tanács rendelkezésére nem áll megfelelő fedezet erre a célra.* Az időközi bizottság nagyon helyesen járt el akkor, amikor a költséges munka helyett az egyszerűbb megoldást választotta, mely nem jelent súlyos megterhelést a városra.

Annál inkább háborodik fel — és joggal — minden adófizető városi polgár, hogy a városházán *évek óta folyik a balkezes politika, amely a tőbvitéshez hasonló eseteket bővíti ki.*

A város polgársága joggal kérheti a kormányt, hogy *szüntesse meg a városházán a törvényen kívüli állapotokat és állítsa vissza az alkotmányos rendet, mert erre a mai viszonyok között a városnak feltétlen szüksége van.*

— **Tűzvész pusztított el négyezer tyukból álló farmot.** A svájci Ementhalban levő Hasle-Rugsau községben tegnap egy hatalmas tyukfarm ismeretlen okból kigyulladt. A tűzvésznek a farmon tenyésztett tyukok több, mint fele, mintegy négyezer fajtyuk a lángok martaléka lett. A kár jelentékeny.

— **Könnyen végzetessé válható tűz az Opera előtt.** Tegnap este 7 órakor a Román Opera előtt gondatlanság következtében kigyulladt egy nyersolajszállító teherkocsi. Azonnal értesítették a tűzoltóságot. A tüzoltók a helyszínre siettek és pillanatok alatt elfojtották a könnyen végzetessé válható tüzet.

— **Allamellenes izgatásért három hónapi elzárás.** Megírta annakidején a „Jóestet!”, hogy Bojaki Zsigmond 50 éves Căplea községi salajmegyei katolikus lelkész államellenes izgatás címén — a hősök napján tartott és inkriminált szentbeszéde miatt — a hatodik hadtest bírósága elé került. A lelkész prédikációját az ottani görögkatolikus pap a román nemzetre, illetve államra sértőnek találta. Az ügyben tegnap hirdetett ítéletet a hadbíró. A vádlottat az ellene emelt vádban vétkesnek mondták ki s így a hadbíró Dan tanácsa öt három hónapi fogházra, 5000 lej pénzbüntetésre és politikai jogainak három évre való elvesztésére ítélte. Az elítélt nem élt felelősségi jogával.

— **Bikaviadal Oranban.** Algirban lakó spanyolok kérésére a francia kormány engedélyt adott arra, hogy az északafrikai Oran városában a jövőben bikaviadalokat rendezhessenek. Nemrégiben meg is tartották az első bikaviadalt a spanyol és arab közönség nagy meglepedésére. Bikaviadaluk tehát már volna az oraniaknak, csak az a kérdés, hogy most már boldogabbak-e?

Jehova Isten tanui az ítéltő tábla előtt

(Saját tudósítónktól.) Jurián Ioachim, Cealnumare községből való turdai lakos a vád szerint propagandát fejtett ki a Jehova Isten tanui nevű vallásos szekta részére. *A törvényszék ezért 1000 lej fő és 500 lej mellékbüntetésre ítélte a vádlottat.*

Felelősség folytán az ítéltő táblához került az ügy, ahonnan a *dossziárokat a kultuszminisztériumhoz fogják küldeni s kéri*

annak megállapítását, hogy ez a szekta törvényes vagy nem.

Ugyanez az esete Boite Vasile-nak, akit három hónapra ítélt a törvényszék. — Popa Todor és Popa Simon járai lakosok szintén vallási propagandát fejtettek ki a nevezett szekta részére, amiért fejenként 1—1 hónapot és 1000—1000 lej pénzbírságot kaptak.

A kisegyzisztenciákra akarják sózni a vízdíj terheket a bérpaloták tulajdonosai

(TARGUMURES.) A vízdíjak problémája évek óta napirenden van Targu-Muresen. Egy csomó méltánytalanság, rengeteg vegzatura s mindenekfelett a túl magas taxák jellemezték a vízdíj problémát, amin, hogy segíteni kellene, érezte és tudta minden „illetékes” tényező, ám az érzelmeken túl aztán egy tollvonást nem huztak a városatyák. A volt tanács egy néhány tagja kidolgozott egy egészséges vízdíjtervet, amely kerületekbe osztotta a várost s a kerületek mellett azt is számításba vette, hogy ki használja a város vizét s ki nem. *Az új interim tanács most egy új tervet készít ebben a súlyos kérdésben, amelynek már az alapelve is elhibázott téves és magán viseli a méltánytalanság bélyegét. Az alapelv az lenne, hogy ki menci*

házbért fizet, ami a valóságban nem a fizetést jelenti, hanem azt, hogy ki mennyi házbért vallott be. Tudni kell ugyanis azt, hogy a nagylakások bérlői *notórius egykedvőséggel titkolják el a házbéreket, viszont ez az a döntő, a kisebb lakások aránylag sokkal drágábbak, mind a nagylakások, mert hiszen az utolsó két esztendőben mindenki kislakásba menekült, akiknek a bérlői már nincs mit letagadjanak, tehát bevallják a tényleg fizetett házbéreket is.* Így aztán ha tő alá kerül Targu-Muresen az interimárok vízdíjtervezete, az lesz a helyzet, hogy a kisegyzisztenciák fogják viselni a nagyobb terheit, ami ellen máris erősen tiltakoznak Targu-Mures kispolgárai.

Hajléktalan munkanélküli koldusok fölött ítélkezett a járásbíró

(A „Jóestet!” tudósítójától.) Heten vannak — úgy mondják — mint a gonoszok. Rendőr és szuronyos katonák őrzik őket a járásbíró folyósóján. *Razzian*

fogta össze őket a rendőrség. És most itt vannak... mindjárt beszo- litják és elítélik egyenként a „bűnösöket”. Mert nincs bejelentett lakásuk. Mert az uccán hál-

nak. És mert koldultak engedély és jogcím nélkül.

Elsőnek N. Antalnét szolítják be. Ítélet: egy hónap. Az elítélt sirva botlik ki a küszöbön. Csak egy meleg szót mondok neki és máris kicsordul belőle a keserűség:

— *Milyen szegény... Jaj! Ha megtudja a fiam, hogy anyja a dolgozóházba került... Ezért jöttem gyalog Turdáról idáig, hogy elfogjanak... Aradra akar- tam menni a fiamhoz. Rég nem láttam szegényt. Nem irt, azt hittem, valami baj történt szegény- nyel. Mondja, kérem, miért ítélt nek el engem. Én nem koldultam, csak rámlépett az éjszaka, nem volt hova lehajtsam a fejem.*

— *Dehát — kérdem — nem tudta nénikém, hogy most ostron- állapot van? Ebben az időben még az uccánalvás is tilosabb, mint máskor. Meg aztán, hogy gondolta maga, hogy el tud men- ni gyalog Aradig?*

— *Azt álmodtam, kérem, ha nem megyek most, hiába keresem később, nem fogom többet soha sem látni. Ezért indultam el. Azt hittem, sikerül.*

Sajnos, nem így történt. A többiek közül kettőt fejenként 15—15 napra, egyet pedig 1 napra ítélt a bíróság. Hármat felmentettek.

Ez történt tegnap a járásbíró- ságon. A fel s alá rohanó em- berek talán nem is tudták, mi történt. De lehet, hogy igen, csak tulságosan megszokták már a ilyesmit.

— **Hej, kutyaélet!** Az elkésere- dett emberek szeretik rosszul ala- kuló sorsukat a derék négylá- buak életéhez hasonlítani. Ilyen- kor bizonyára az esőben, hóban uccára kivert kutyaakra gondol- nak. Pedig a hasonlat nagyon is sántít. Az utolsó években nagyon is megváltozott az ember értéke- lése, de a kutyaé is. Lodonnban, most cserélt gazdát a világ legdrá- gább kutyája, a „Nanson Duc” nevű uszkár, amelyet Miss Jane Lane egy amerikai kutya barát- nak 3500 dollárért, tehát több, mint 400.000 lejért adott el. Ilyen magas árat még nem fizettek ku- tyáért. Aki ennek az uszkárnak a dolgát összehasonlítja egy nincs- telen zsellérével, joggal sóhajthat föl: Hej, emberélet!

— **Tizenöt napi fogházra ítélte a járásbíró Zágont és társait.** Amint a „Jóestet!” már megírta, Zágoni Szabó István, Toderas Si- mion, Szekernyész János és Ba- logh János ellen verekezés miatt indított eljárást a cluji járásbíró- ság. A néhány héttel ezelőtt meg- tartott tárgyaláson az ítélet ki- hirdetését a mai napra halasztot- ták el. Ma délelőtt hirdette ki a járásbíró az ítéletet, mely szerint a vádlottak fejenként 15 napi fog- házbüntetést kaptak. Zágoni Sza- bó István és társai az ítéletet megfellebbezték a törvényszékhez.

— **ELALUDTAK A TEMPLOM- BAN.** Az Észak-Amerikai Egyesült Államok Iowa államának Council Bluffs nevű városában az egyik tem- plomban urvacsora után a hívők egy- től-egyig elaludtak és még akkor sem ébredtek föl, amikor a fölháborodott lelkész egyenként próbálta őket föl- rázni. Kiderült, hogy az álmatlanság- ban szenvedő egyházi erős alátat- szokott szedni és az altatóital palack- ját véletlenül elcserélte az urvacsorá- borának az üvegével.

Egy mázsa aprított bükkfa
házhöz szállítva

53 Lei
FISCHER
Str. Enescu 15.
Telefon: 1300.

Diamantstein, volt Reményik
vasüzletét áthelyezte
C. Victoriei 6 sz. alá.

Nagy árukészlet! Olcsó árak!

Tekőzsport

Eredmények: Amateur—Juventus, 12 játékos 158:151. Corvin—Jóbarát, 13 játékos 171:169. Avató mérkőzés. Kombinált—Juventus, 10 játékos 95:92. Juventus—Kombinált 145:145 döntéssel. (azonnali revans). Iris—FTC, 12 játékos 136:113. III. ker.—Gloria 131:113. Firtos—Sport, 13 játékos 140:120. Remény—Pálma, 12 játékos 152:151. — Tekőzők naptára. Szerda: III. ker. FC—Gloria revans. Szabó-pálya. Törekvés—Victoria, Turós-pálya. Remény—Románia, Orosz-pálya. Hargita—Jóbarát, Kovács-pálya. Csütörtök: FTC—Bástya, Olteanu-pálya. Vasárnap: Turul—Gloria, Olteanu-pálya. Délután 5 óra: Solyom—Appoló (Gilan), Szabó-pálya.

RÁDIÓ

SZERDA, január 17.

Bukarest. 12: Gramofon. 13: Hírek. 16: Rádiózenekar. 18: Előadás. 18.15: Rádiózenekar. 19: Előadás. 19.20: Gramofon. 19.45: Előadás. 20: Kamarazene. 20.30: Előadás. 20.45: Elda Franka énekel. 21.15: Delavranca—Lahovárz Cella zongorázik. 21.45: Hírek. 22: Rádió népzenekar.

Budapest. 6.45: Torna, utána gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: Felolvasás. Közben gramofonlemez. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: L. Christian Lili énekel, Setét György hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. 12.30: Hírek. 13.15: Pontos időjelzés. 13.30: Állás-talan zenészek szimfónikus zenekara. 14.40: Hírek. 15.30: Diákfelőra. 16: Szép ségápolás az ókorból. 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: Timkó Margit magyar nótákat zongorázik. 17.30: Erdély nagy művészei, Janovics Jenő dr. előadása. 18: Mándits Szalonzenekar. 19: Munkásfelőra. 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése. Az álarcsból, az I. felvonás után hírek. — 22.30: Időjárásjelentés, majd Kurina Simi és cigányzenekara. 23.45: Gramofon.

— Expedíció a február 14-i napfogyatkozás megfigyelésére. A Hangoiroda jelenti Tokióból: Január 15-én a Kasuga nevű japán gőzösrön több amerikai, japán, orosz és angol csillagász kél utra Yokosuka kikötőjéből a Marlock és Losap-sziget felé, hogy ott megfigyeljék a február 14-i teljes napfogyatkozást.

— MEGREFORMÁLJÁK OLASZORSZÁGBAN A FIATAL LEÁNYOK NEVELÉSÉT. Az olasz fasiszta hatóságok újabb reformot valósítanak meg a fiatal olasz leányok testi és szellemi nevelése terén. A testnevelésnek az a célja, hogy a fiatal lányok szervezetének ellenálló erejét megerősítse és természetük vonalainak szépségét megjavítsák. E téren azonban kizár minden atlétikai és bajnoki testgyakorlást és azoknak a sportoknak a művelését, amelyek a női szervezettel és jellemmel nem egyeznek meg. Az olasz leányokat olyan értelemben nevelik, hogy mint leendő feleségek, családanyák és háziasszonyok, megfeleljenek a magas szociális hivatásuknak. A mezőgazdasági központokban az egyes leányveszportok tagjait a földművelés megkedvelésére nevelik, míg az ipari központokban elsősorban gyakorlati szakképzettségre tanítják.

Január végén Turnuszeverinben lesz az országos diákkongresszus

(BUCURESTI.) Az országos diákkongresszust, amelyet decemberről a választások és más okok miatt egyelőre bizonytalan időre elhalasztottak, január utolsó napjaiban tartják meg Turnuszeverinben. A diákkongresszuson csak szabályosan beiratkozott, arcképes egyetemi carnettel ellátott diákok vehetnek részt. Ebben a tekintetben a kongresszust megelőző napokon a résztvevő jelentkezőket a legrigoribb igazolás alá veszik. A diákgyűlés végrehajtóbizottsága ma délután gyűlést tart, amelyen a kongresszus megszervezésének módozatait fektetik le.

A német császári trónra az olasz király vejét akarják meghívni Hitlerék

(LONDON.) A Daily Herald legújabb száma hosszabb interjút közöl Hitler kancellárral. A lap berlini tudósítója megkérdezte Hitlertől, hogy lehet-e szó Vilmos excsászárnak vagy a trónörökösnek német császárrá való koronázásáról. Hitler erre tagadó választ adott. Ezzel szemben híre jár annak, hogy amennyiben a császári trón betöltésére sor kerülne, úgy azt Fülöp hesseni nagyharcegnak, Viktor Emánuel olasz király vejének ajánlanák fel. Ezt a tervet különösen Göring és környezete igyekszik megvalósítani.

Pört indítanak a magyar optások Stavinsky jogutóda ellen

(PARIS.) A világhírhedségre vergődött Stavinsky franciaországi szélhámos, budapesti jelentés szerint a magyar optások követeléseit tízmillió pengő (250 millió lej) ellenében váltotta meg, amely összegre azonban a szélhámos kalandor csak 6 millió pengőt (150 millió lej) fizetett ki. Ezért a magyarországi optások Stavinsky öngyilkossága után elhatározták, hogy a hátralékos milliók erejéig a szélhámos jogutóda ellen pört indítanak. A magyar optások jogi képviselői most abban fáradoznak, hogy tisztázzák Stavinsky jogutódaik kérdését és azzal érvelnek, hogy ha a hátralékos megváltási összeget nem kapják meg, akkor az érdekelt francia körök az eddig befizetett milliókat is elvesztik.

Harcolnak az iparosok és vállalatok a pótiteltek ellen

(Saját tudósítónktól.) A munkaügyi minisztérium a munkásbiztosító törvény végrehajtási utasításának 102. szakasza alapján kiadott rendeletében arra kötelezte az összes ipari és kereskedelmi vállalatokat, cégeket, hogy valamennyi alkalmazottjuk után 1.2 százalékos pótitelteket fizessenek. Ezt a pótitelteket még az olyan alkalmazottak után is inkasszálják, akik a törvény értelmében nincsenek kötelezve rendszeres munkásbiztosítási díj fizetésére. Miután jelentékeny számú ilyen alkalmazott működik a cégeknek, az Iparkamara most sürgős felterjesztést intézett a munkaügyi minisztériumhoz, amelyet arra kér, hogy vonja vissza a magas közterhekkel sújtott ipari- és kereskedelmi cégeket, vállalatokat, részvénytársaságokat ujabl pótiteltek fizetésére kötelező rendeletét, amelynek nincs törvényes alapja. A kamara egyúttal hasonló állásfoglalásra kérte fel a romániai összes Kereskedelmi- és Iparkamarákat, tehát felterjesztése kétségkívül sikerre vezet.

Kiadó lakások és üzlethelyiség a Róm. Kath. Egyházközség házaiban.

1. Memorandulul, sz. a. emeleten a Transilvania bu'orraktár összes helyiségei.
2. Iuliu Maniu 4. szám alatt egy kisebb üzlethelyiség.
3. Viz-uca 8. szám és Karolina-tér sarkon 2 szoba-konyhás lakás.
4. (Caragiale) 1. alatt 4 szobás komfortos lakás.
5. (O. Goga) 11. sz. alatt, földszinten 4 szobás komfortos lakás.
6. O. Goga 13. szám alatt két 4—4 szobás komfortos lakás.

Értekezhetni Memorandulul 1., emelet a Gazdasági Hivatalban.

Az utolsó orkán

(Regény a XXV-ik századból.)

Írta: ZOMORA S. JÁNOS.

Copyright by „Jóestét!”

(220)

Ki gondolta volna, hogy Al Bei Rid hozzájutott egy Rádiószem II.-höz és ezzel úgy operálhat, ahogy akar, odamegy ahová akar, anélkül hogy valaki tudomást szerezhesen róla.

Derekára csatolt Robbaniumával, elhárító fényfába övezve, leszáll a tartalék hangár tetejére.

A Xanten-emberek néhány lépésre egymástól az épület körül álltak.

A hangár hatalmas tizenhat oldalú épület volt. Minden oldalán automatikusan nyíló kapu.

A hangár tetején háromszáz gúla alakú csapóajtó nyílnak ki egy-konnettor elfordítására. Ezek a gúlaajtók arra szolgáltak, hogy ezeken keresztül juthassanak szabadba a Kohezirok.

Minden gúlaajtónál két-két Xanten ember állt őrséget és mindenik arra volt beoktatva, hogy ha idegen közeledne a hangár bármelyik pontjához, fénylővív géppel bénító sugárt bocsássonak rája.

Al Bei Rid ahogy sugárfalba burkolva leszállt a hangárra egy pillanat alatt átlátta a kritikus helyzetet.

Lehetetlen volt feltűnés nélkül kinyitni a gúlaajtók bármelyikét is.

Ha őt nem is láthatták a Xanten emberek, de viszont rögtön észreveszik a kinyitló ajtót.

Beigazította a Rádiószem II.-öt, úgy, hogy kiterjesztette annak sugárfalát annyira, hogy egy gúlaajtót és a mellette álló két Xanten-embert láthatatlanná tette a többiek részére.

Még egy csavarás az apparátus sugárszoróján. Ráirányította a két Xantenre, akik elkábultan estek össze.

Most már nyugodtan dolgozhatott.

Az ajtót kinyitó konnetort elfordította.

A gúla emelkedni kezdett s amikor megállt éles, de rövid bugás rázta meg a levegőt.

Al Bei Rid összerendezte... most észreveszta... hirtelen beigazította Robbaniumának sugárfelvezető lendcséjét, hogy meneküljön.

Körülnézett. Az őrség emberei pedig csak úgy, mint eddig, nyugodtan állottak helyükön...

...arra nem tanították be őket, hogy az ajtók kinyitása esetén permanenciába lépjenek.

Ugy álltak most is helyükön, mintha nem történt volna semmi.

Al Bei Rid meglepődött, de a csend ellenére sem nyugodott meg.

Gyorsan leszállt a hangárba. Az első Koheziroknak, amelyek közvetlenül a csapóajtó alatt állt, hirtelen megvizsgálta Uránium kazetáját...

Telítve volt speciális higanynyal... a lencserendszer is működött... beszállt... beállította annak indítóját és már a következő pillanatban a Kohezirok a Rádiószem II. segítségével láthatatlanná vált a hangárban borítva fent hasított az étherben.

(Folytatjuk.)

A REGAL

januári pázár műsora

szenzációs

LIA and FRED közkereskedelmi duett TR O BARISS a wieni „Tabarin”-ból

Trio Richter a budapesti Royals Orfeumból

BÉBI GABI ANNI

Műsor kezdete este 9 órakor. Beleptéri díj nincs. — Szolid kávéházi árak

Az arany legendája

Kincset keresnek Caligula kéjlakában és a Diana-templom szentélyében

(RÓMA.) Csendes, szemező, langyos eső a Rocca di Papa felől Nemi irányában. Ide most ért el az ősz langyos, hol napos, hol kicsit csepergős ősz, mint nálunk otthon ugy néha szeptember elején, amikor már sárgapirosak a levelek, de a borús napok után vénasszonyok nyarába hajlik a világ. *Megint kincset keresnek a Nemi-tó környékén!* — mondták néhány nappal ezelőtt Rómában.

Enyhén lejt az út a kis Nemi városkán keresztül, a tó felé. Valamikor krátertölcsér lehetett ezen a helyen, ahol most, párszor tízezer esztendő óta tó van. Most sekély a tó, vagy tiz métert csapoltak le belőle, hogy kiemelhesék Caligula két legendás kincses hajóját, melyek most ott fekszenek a tó partján. A kincset ugyan nem találták meg bennük, viszont oly érdekes dokumentumokkal gazdagította a gályák kiemelése a művészet-, kultur- és technikai históriát, amelyenekhez foghatóak igen csekély számban találhatóak a világ muzeumaiban. Nagy gerendaáloányokat építettek a kiemelt hajóknak; óriási szivattyúkkal pumpálták ki a fellettük levő viztömeget.

A KÉT HAJÓ, KÉT CSODA

Tulajdonképen uszó paloták voltak, az egyik Diana-templom volt, a másik Caligula kéjlakául szolgált.

Bármilyen naivul hangzik, mindig megdöbbenek, ha szemtől szembe állok évezredek fölényes technikai tudásával. Olvasmányok, tanulmányok oly színtelenek és semmitmondók ahhoz képest, amikor az ember végigsimogatja a hajó ólommal borított testét, megtapintja az ólomréteg felszakadozott résein kikandikáló beszürkolt vászondarabot és az azon túl mutatkozó fát.

Négyszeres réteggel védték a rómaiak hajóik faanyagát: ólommal szurokkal, vászonnal, ismét szurokkal. *A hajók gerendázata főkéletes; a legmodernebb hajó-építő műhelyben nem hegesztetik erősebbre a vasgerendákat, mint amilyen elpusztíthatatlanul, szétfeszíthetetlenül fekszenek egy mással ezek a kétezeréves gerendák.*

A hajó horgonya olyan, amilyent még ma is használnak. Sőt, alig nvolevan esztendete, hogy ismét feltalálták. 1852-ben egy Rogers nevű angol tengerészkapitány találta fel és szabadalmaztatta a kétágú, mozgófejű vasmacskát. *Caligula hajóit két évezredökkel ezelőtt pontosan illepekkel horgonozták le.* A kiemelés után az olasz kormány elké-

sztette a vasmacska mását és elküldte emlékül az angol tengerészetiügyi minisztériumnak, hadd lássák: az angol kapitányt alig pár ezer évvel előzték meg a rómaiak.

A hajók mellett létesített ideiglenes muzeum alig tiz méter hosszú, két méter széles helyiség, mégis órákat lehet tölteni benne. Az egyik szekrényében fatönkre helyezve két golyós csapágy, ezeken forgatták. 1906-ban találta fel újra egy svéd a golyós csapágyat, amely a modern technika egyik legfontosabb eleme lett. *Kétezer éven át elfelejtették!* Uvegkeretben vászondarabka, a hajót borító ólomréteg alól szedték ki. Treccani professzor, a legnevesebb olasz textiltechnikus szerint a legerősebb mai vásznon is túlszerezésében is mi-

A kincsek legendája

A hajók kiemelése egy kis csatlódást okozott, amennyiben — mint mondtuk — a keresett kincseket nem találták meg. Erdekese, hogy a nép körében *kétezer esztendeig élt a monda a Caius Germanicus kincseshajóiról és már ötszáz esztendővel ezelőtt is próbálkoztak felszínre hozatalukkal.* 1446-ban egy Alberti nevű kalandor kísérelte meg először, hogy megszerezze a hajóban lévő állítólagos aranyszobrokat és egyéb kincseket. Alberti óta még sokan próbálkoztak sikertelenül, míg Mussolini a modern technika segítségével felszínre hozta az antik technika csodáját. *A legendás hajók tehát megvoltak a kincsek nem!* Egyes nyomok arra mutatnak, hogy a császár után a hajókat kirabol-

nőségében is. Másik üvegszekrényben hatalmas vízvezetéki csap. Ma szószerint ugyanazt a rendszert használjuk. *Szögek és csavarok, vízvezetéki ólomcsövek, olajmécsesek, fiókhuzogatók (bármelyiket ellehetne vinni, kipucolni és valóami modern fiókra szerelni), ezinos illatszerüvegcsék állnak a szekrények mögött.* Azután egy finomfajú kabinajtó (talán éppen a császár lakosztályához vezetett) és egy remek bronz hajókorlát egészítik ki a kis gyűjteményt. Erről a hajókorlátról egy történész külön fejezetet írhatna. A körülbelül öt centiméter magas duplaarcu fejekről, melyek a korlát oszlopait díszítik, a hajóba stüllyesztés módjáról, a művészeti és technikai tökéletességnek erről a hallatlan magasságáról.

ták, aztán felgyújtották és így stüllyesztették el. Viszont ahogy a nép körében megmaradt a hajók híre, a népregének nem hitték, úgy vélték, hogy a kincseket elvitték az uszó palotákról és valahol a mai Albano környékén az erdőben ásták el. A népregének nem hitték, úgy vélték, hogy a kincsek a kiemelt hajókban lesznek. *De úgy látszik mégis a mondanak lesz igazsága és a kincsek csakugyan valahonnan az erdőből fognak előkerülni.* Egyszerre ezeknek az ásatásoknak, melyeket egészen fiatal tudósok vezetnek, máris van sikerük. Ősi ereszük vázák, római ékszerük kerültek elő a föld mélyéből. Ki tudja, melyik pillanatban esendül meg egy ásó Caligula Dianájának arany testén.

„Az egész világot egyetlen nagy gazdasági szervezetbe kell foglalni!”

— mondja H. G. Wells angol író

(LONDON.) H. G. Wells a londoni rádióban mondott nagy beszédében foglalkozott a világ fejlődésének irányával.

— *Egyáltalán nem vagyok nacionalista — mondta — a leghatározottabban szembeszállok azokkal, akik azt vallják, hogy „Britannia legyen az angoloké a világ többi része meg akassza fel magát.”*

— *A népek mindenütt eltávolodnak a nemzetközi gondolattól és barbár módon kellemetlenkednek a külföldieknek és idegeneknek.*

Wells esztelenségnek minősítet-

te azt az állítást, mintha a gazdasági javulás már megkezdődött volna. Azután kifejtette azokat a terveket, amelyek alapján Angliának a világ egyesítése irányában kell haladnia.

Szoros kapcsolatot kell teremtenie Roosevelt tervezetével, ha egyáltalán sikereket akar elérni. Ebből az együttműködésből szá-

mazhatik azután, hogy az angolul beszélő két nagy nép gazdasági ügyeit egybeolvasszák. A legközelebbi lépés pedig az lenne, hogy a világ többi rendszereit egyetlen nagy szervezetbe vonják be és hatalmas nagy bizottságok intéznék a világ közös ügyeit.

JANUÁR FOLYAMÁN ELETBE LEP A DEVIZAFORGALOM

A „Jóestét!” ismételtlen is megemlékezett a kormányról arról a tervéről, hogy belföldön szabaddá teszi a valuta- és devizaforgalmat és ebben a kereskedelemben ezentul a magánbankok is résztvehetnek. Ujabb bucurestii jelentések szerint a kormány az új rendszert úgy képzei el, hogy *kétféle árfolyamot állapít meg.* Az egyik árfolyam a valuták és devizák árát a külföldi forgalomban állapítja meg, ezenkívül pedig lesz egy belföldi, hivatalos ár is, amelyen a magánbankok is köthetnek valutaüzleteket. Hír szerint az új rendszer még január hó folyamán életbelép.

„FEKETE” KEMÉNYSEPRÓT FOGTAK

(Saját tud.) Tatarea Ioan sánislai lakos egy szép napon gondolt egyet s bejött Clujra konkurenciát csinálni az itteni kéményseprőknek. *Ugyanis kéményseprési munkákat vállalt olcsó pénzért.* A rendes adófizető kéményseprő mesterek feljelentették az ügyészségen s a mai napon letartóztatták az álkéményseprőt és be is szállították az ügyészség fogházába.

LANYHUL A GABONA ÁRA

(Saját tud.) Még csak most vált igazán érezhetővé a terménypiac ünnepek utáni lanyhulása. Bánátban a buza mázsánkénti ára esett vissza. Clujon 410 lej a buza. Tengeriben némi kereslet mutatkozik a regáti állomásokon, ami természetesen áremelkedést von maga után. Bánátban az örölképes új tengeri 145—150 lej, ótengeri 195—200, Clujon 198—245, rozs 290. Mezősége a tengeri sok helyen annyira gyenge, hogy a prefektura megtiltotta a malmoknak, hogy fogyasztási célra őröljék.

— *Olasz repülőgépgyár Kínában.* A kínai hadügyminiszter fogadta Bernardi őrnagyot, aki az olasz Caproni-gyár megbízásából utazott Keleire, hogy egy olasz repülőgépgyár létesítéséről tárgyaljon a kínai kormánnyal. Remélik, hogy a tárgyalások csakhamar végetérnek és olasz tőkével megindul a kínai repülőgépgyártás.

— *Finn—német vámháború.* A német—finn vámháború rendkívüli mértékben kiéleződött. Németország erősen korlátozta a finn áruk, főleg a vaj és tojás behozatalát. Minthogy a finn kormány egyezkedő ajánlatát Németország visszautasította, Finnország a legtöbb német áru behozatalát teljesen megtiltotta.

Siessen
kényes,
finom

függőnével
ágyterítőjével

CZINKHEZ

aki olcsón ujjá
varázsolja

festő és vegytisztítógyár, Str. Gen. Poetas 5.

Ha olcsó és jó könyvet,
vagy papírárukat akar beszerezni, úgy keresse fel

Keszey Albert,

könyv- és papírkereskedő,
Cluj, Piața Unirii 7. szám.

HIREK

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **MAYER ANTAL**
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele Ferdinand 66, balra. Telefon: 61.
Nyomatott a MAYER-NYOMDA körforgó gépén, Cluj.

Naptár Január 17 Szerda. Róm. kath. Anta! ap. Prot. Anton. Gör. kal. Antonie. Izs. Sebat. 1.

JOESTETI!

ÜZENET A MARSROL

Két munkanélküli beszélget.
— Azt olvastam, hogy a Marsról rádióhullám útján üzenetet küldtek a földre, amelyben a Mars-lakók az iránt érdeklődnek, vajjon van-e élet a földön.
— Képzem, a szegény Mars-lakók, hogy meglepődnek, ha megtudják, hogy a földön nincsen élet.
— Nincsen élet?
— Hát ez élet? ...

FOGYÓKURA

— Hát eltiint a kedves feleséget? Mikor látta utoljára?
— Ma reggel, amikor fogyókura adtatt teát ivott citrommal.
— Hm, nem gondolja, hogy a kelleknél nagyobb adag teát veti be?

NASZUTON

— Főur, mikor hozzák már az ebédünket?
— De hiszen már méltóztattak ebédelni.

— Akkor fizetünk

— De hiszen már tetszettek fizetni...

JO BARATNOK

— Nem találod, Hilda, hogy az új kalapomban tíz évvel fiatalabbnak látszom?

— Hány éves vagy tulajdonképen?
— Huszonnyolc.

— Kalapban vagy kalap nélkül? ...

KULONBSÉG

— Mi a különbség az óvatosság és a gyávaság között?
— Ha mi félünk, az óvatosság, ha mások félnek, az — gyávaság...

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint nyugat felől lassan terjedő enyhülés várható élénkülő széllel. Helyenként hó, esetleg eső.

— Inspekciós gyógyszerárak. Ezen a héten a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgáltatást. Flohr gyógytár (Cal. Regele Ferdinand), dr. Hintz (Piata Unirii), dr. Halász (Piata Stefan cel Mare), Diana (Str. Jorga).

— Január 25-ig bírságolás nélkül fizethető az utadó. A behajtási pénzügyigazgatóság felhívja az autótulajdonosok figyelmét arra, hogy január 25-ig mindenki fizesse be negyedévi adóját, mert azoktól, akik január 25-ike után fizetik be, a megállapított adó hátramoszorását inkasszálják a pénzügyminisztérium rendelete következtében.

— Kitéltettek egy olasz lapot Románia területéről. A Corriere della Sera olasz lapot tegnap egész Románia területén elkobozták és a további árusítását bizonytalan időre betiltották. Az elkobozásra az adott okot, hogy a lap különös hangnembben foglalkozott a jelenlegi romániai helyzettel.

LEGUJABB

Az ügyészség rendeletére előállították dr. Mátyás operatort

(Saját tudósítónktól.) Óriás szenzációt keltett az ügyészség azon intézkedése, amelynek alapján városunk egyik közismert orvosát, dr. Mátyás Mátyást, a Park-szanatórium tulajdonosát és elsőrangú operatort, a rendőrség előállította. A kitűnő orvos ellen bizalmas följelentésre indult meg az eljárás. Rövid kihallgatás után átkísérték dr. Mátyást az ügyészségre. Itt ismertették vele a vád tárgyát képező feljelentést. Mátyás dr. jegyzőkönyvbe mondta vallomását, amelynek megtörténte után az ügyészség a nyomozás további kiegészítése végett újra visszaküldötte a rendőrségre

az orvost.
Dr. Mátyás Mátyás a vizsgálóbírói kihallgatás után a törvényszék vádpanácsa elé került, amely szintén kihallgatta a főorvost, aki tisztázta magát a vádak alól.
A vád ugyanis ellene az volt, hogy magzatelhajtást végzett, amelynek következtében az illető asszony meghalt. Kiderült a főorvos vallomásából, hogy a szobaforgó műtétet nem ő hajtotta végre, mire a vádpanács azonnal szabdlábra helyezte dr. Mátyás Mátyást.
A rendőrség most azon van, hogy megállapítsa: ki hajtotta végre a halálos operációt.

MIKOR SZUNIK MEG AZ OSTROMÁLLAPOT? (BUCURESTI.) A „Tempo” c. lap azt írja, hogy ma délelőtt Tătarescu miniszterelnök egy szociáldemokrata küldöttség előtt azt a kijelentést tette, hogy az ostrom állapotot az állampédelmi törvény életbeléptetése után fogják megszüntetni. A „Tempo” híre megerősítésre szorul.

ILLETÉKEZTETNI KELL A BÉRLETI SZERZŐDÉSEKET (BUCURESTI.) A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint a bérleti szerződéseket február 10-ig kell illelkeztetni. Amennyiben a kitűzött határidőig a szerződéseket nem illelkeztetik, az illelkekek háromszorosát kell fizetni az érdekelteknek.

Royal-Mozgó Holnap szerdán Romániában először
A prostituált bosszúja
Főszereplő: JOAN CRAWFORD. Somerset Maugham „Eső” című műve után. Ma kedden utoljára „Chandu” a nagy Mágus.

— Százhuszonhat órát aludt. Egy londoni fiatalasszony, Mrs. Susan Camble Exerthben hétfőn délben ebéd közben hirtelen elaludt. Aludt szakadatlanul harminc óráig anélkül, hogy családja képes lett volna felkelteni s ekkor kórházba vitték. A kórházi orvosok erőfeszítése sikertelennek bizonyult. A fiatal nő napokon keresztül tovább aludt s csütörtökön, 126 óra megszakítás nélküli alvás után hirtelen magához tért és szívgyengeségben meghalt.

— Felmentés becsületsértési ügyben. A kolozsvári járásbírósg dr. Kiss Sándor contra dr. Vioranu becsületsértési pörében felmentő ítéletet hozott.

— Férges a világ legnagyobb gyöngyszeme. Gyöngyhalászok az ausztráliai Bathurst-sziget mellett megtalálták a világ legnagyobb és legtokéletesebb alaku gyöngyét. Sulya meghaladja a 260 gramot és értéke minden bizonynyal felbecsülhetetlen lett volna egy féreg azonban keresztülragta az osztriga kagylóját és belefurta magát a gyöngy kellős közepébe, teljesen tönkretéve a páratlan kincset.

— Lezuhant a halál-motorbiciklis artista. Csütörtökön egyik berlini szórakozóhelyen Löffelhardt Gottfried artista, aki motorkerékpárjával minden este ugynevezett halálhurkon száguld végig, teljes sebességgel rohanó motorkerékpárjával lezuhant. A motorkerékpár ráesett az artistára, aki arcán és lábán könnyebben megsérült. A nézők részesítették alsó segélyben.

— Hadbírósgági hírek. Mozgalmas napja volt ma délelőtt a kolozsvári hadbírósgagnak. Steiner Sándor az 5 huszárezred bakája még a múlt év tavaszán átszökött Magyarországra. Később a honvágy visszahozta de éppen a román határörök kezeibe szökött vissza. A hadbírósg Steiner Sándort 2 évi fogházra ítélte. Az ítélet ellen az elítélt katona felebezést adott be. — Spales Toma, a 81-es gyalogezred közlegénye megunt a katonakosztot és egyik őszi napon felült a vonatra és hazautazott szülőfalujába. A esendőrség a katonai hatóságok közözlőlevele alapján Spalist letartóztatta és beszállította a hadbírósg fogházába. A tárgyaláson a hadbírósg a szökött katonát 3 havi fogházra ítélte. — A 6-ik vadérezred bakája, Horinder Vasile, aki egyuttal az ezred furierje s így az ezredhez beérkező postát is kezelte, egyik bajtársának felbontotta a csomagját s mivel egy kicsit éhes is volt, a benne levő szalonnát és a többi disznóságokat megette. A hadbírósg 5 hónapi fogházbüntetéssel sújtotta a vádlottat.

— A spanyol kormány egymilliárd pezeta belső kölcsönnel akar segíteni a munkanélkülieken. A munkanélküliség Spanyolországban az utóbbi hetek folyamán ijesztően növekedett. A munkanélküliek száma kerekén 800 ezer. Tekintettel arra, hogy a munkanélküliek semmiféle állami támogatásban nem részesülnek, a kormány most elhatározta, hogy egy milliárd pezeta belső kölcsön segítségével nagyarányú közmunkákat indít.

— Felakasztotta magát egy tanítónő. Szabó Erzsébet 34 éves gávai tanítónő éjszaka szobájának gerendájára felakasztotta magát és azonnal meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— Ráspollyal verte fejbe sógorát Sulyos testisértés elkövetése miatt letartóztatták Petre Calinescu bukaresti csizmadia mestert. A letartóztatott azzal van vádolva, hogy vizkereszt napján egy veszekedésből kifolyólag egy ráspollyal úgy fejbe vágta sógorát, hogy annak koponyája több helyen meghasadt. A sulyosan sérült embert beszállították a kórházba. Állapota reménytelen.

— Felrobbant az égbolton egy csillag. Tegnap éjszaka egy órakor a linzi rendőrség több őrszeme különös természeti tüneményt figyelt meg. Az égbolt északról dél felé hirtelen fellángolt. A fellángolást tompa moraj követte. Mivel a várost meglehetősen nagy magasságig áthatolhatatlan köd réteg borította, nem sikerült a különös tünemény okát megállapítani. Egy a Pöstlinghegyen tartózkodó rendőr jelentette, hogy az égbolt északi részén valamilyen tüzes égitest valószínűleg egy meteor, amely hosszú, farkalaku fénycsóvát hagyott maga után, függőlegesen leestt és a láthatár eléérése előtt széttávozott a légkörben. Az égitest szétpukkanásánál ismét rikitóan vörös fény volt látható. Ugy látszott, mintha az égitest Linz közelében esett volna le.

— Zsemberi Elvira a magyar zenekonzervatórium igazgatója. A Magyar Zenekonzervatórium választmányi ülése pénteken este betöltötte 1934-ik iskolai évre az igazgatói állást. A választmány elfogadta a tanári kar egyhangú javaslatát, amelynek értelmében művészeti igazgatónak Zsemberi Elvirát választotta meg. A vezetőség ezen választása a konzervatórium barátainak s általában a magyar közönség kebelében megnyugvást váltott ki.

— Darwin-szobor a Galapagos-szigeten. Január 15-én küldöttség indul San Franciskóból a Galapagos-szigetekre, hogy leleplezzék Charles Darwin szobrát. Darwin száz évvel ezelőtti szállt partra a szigeteken és ott folytatott tanulmányai vezették az evolúció tanának felállításához. Az ut emlékére ezer bronzérmét verettek, amelyek egyik oldala Darvint, a másik pedig a Beagle angol hadihajót ábrázolja, amelyen Darwin történelmi nevezetességi útját megtette.

— „NAGYSÁGOS ASSZONYOM — PUCOLJA KI A CIPŐMET!” Érdekes és a maga nemében páratlan határozatot hozott a Sidney-i bíróság. Az ausztráliai cselédek függetlenül attól, hogy milyen munkát végeznek, ezenül megkövetelhetik, hogy „kisasszonynak”, vagy „nagyságosasszonynak” szólítsák őket. Nem szabad a gazdának többé egyszerűen a keresztnevén szólítani a cselédjét, hanem a szakácsnőnek így fogja mondani, ha valamit akar tüzenni a feleségének: Legyen olyan jó „nagyságos asszonyom” és kérdezze meg a nagyságos asszonyt, hogy kész van már az ebéd, stb. ... Párisban már régóta úgy szólítanak minden háztartásbeli alkalmazottat, hogy madame (asszonyom) és mademoiselle (kisasszony), csak annyi különbséggel, hogy nem bírói rendeltetésű. Hiába, a franciák mindig az udvariasság mintaképei voltak.

BORZALMAK VOLGYEVÉ VALTOZTATTA A GANGES VIDÉ KÉT AVAD ERŐVEL TOMBOLO FÖLDRENGÉS

Kalkuttából érkező jelentések szerint Bengáliában borzalmas aranyu földrengés pusztított. Bengália nagyobb városiban a házak kártyavárként omlottak össze és rengeteg ember vesztette életét a romok alatt. A földrengés Észak-Indiában, a Gangesz partvidékén kulminált, ahol az eddigi megállapítások szerint 35 ember vesztette el életét. Kalkuttában a földrengés kitörésekor óriási pánik vetett erőt a lakosságon. A hatóságoknak ugyancsak nagy nehézség árán sikerült nyugalomra inteni a megrémült lakosságot. A bengál fővárosban, Kalkuttában eddig husz halottat emeltek ki a romok alól.

MÉG MINDIG NYOMOZNAK A DINARHAMISÍTÓK ÜGYÉBEN

(A „Jóestét” tudósítójától.) A dinarhamisítással kapcsolatosan a belgrádi Nemzeti Bank igazgatója és a belgrádi rendőrspektor még mindig itt tartózkodnak és tanulmányozzák a hamisításra vonatkozó iratokat. Tegnap egyébként újból kihallgatták a pénzhamisítás egyik tettesét: Kiss Sándort, akit jugoszláv vonatkozó dolgokkal kapcsolatosan fagattak a két belgrádi kiküldött jelenlétében. Megállapítást nyert, hogy Kiss Sándort, mint csempész, több ízben megfordult Jugoszláviában, tiltott határátlépésért eddig már 10-szer ítélték el. Jugoszláviában is vannak büntársai akik segédkeztek elvujtottak a csempészéshez és akiken keresztül a hamis dinárokat forgalomba helyezni készült.

— **Elsikkasztotta a pénzt a borsai adóvégrehajtó.** Erdélyi József állami adóvégrehajtó évekkel ezelőtt elkövetett sikkasztásért állt ma az ítéletábla vádtanácsa előtt. Néhány évvel ezelőtt ugyanis Borsán több adózó polgártól inkasszált be kisebb-nagyobb összegeket, amelyből kiszállítás címen 1521 lejt saját céljaira fordított. A törvényszék ezért 1 hónapi elzárásra ítélte és egy évre felfüggesztette a hivatalából. A tábla helyben hagyta a törvényszék ítéletét.

— **Meglopta a zsebmetszőt:** két évi börtönrre ítélték. Megírta annakidején a „Jóestét”, hogy Fazakas Anna 22 éves háztartásbeli nő tavaly augusztusban több hónapos vendégség után egy alkalmas pillanatban felfeszítette Eröss Sándor ismert zsebmetsző szekrényét, ahonnan két gyűrűt, egy aranyláncot és több fehérneműt zsákmányolt el. Magánnyomozás során a lopott holmikkal megszökött nőt a megkárosult elfogta és átadta a rendőrségnek. A törvényszék pedig két évi börtönnel büntette a rovottmultu vádlottat. Felelősség folytán ma délután tartotta meg az ítéletábla I. szekcióját ez ügyben a tárgyalást. A felelősséget alaptalannak mondták ki s így helyben hagyták az első fórum elmarasztalását.

Halálra forrázott husz munkást a felrobbant gőzkazán

(VERONA.) A veronai mozdonygyárban felrobbant egy gőzkazán. Husz munkás, akik a kazán körül munkálkodtak, súlyos égési sebeket szenvedett. Felépülésükhöz nincs remény.

Katasztrófális árviz előtt áll a Regát

(BUCURESTI.) A Regát egyes vidékein a megindult hóolvadás következtében katasztrófális árviz fenyeget. Különösen nagy veszély fenyegeti Jasi külvárosi házaikat a Pruth áradásai miatt. A Duna-melléki falvakat a katonaság üríti ki, mert minden pillanatban előntéssel fenyeget a zajló Duna.

Megörüléstől fél az osztrák hóhér és lemondó állásáról

(BÉCS.) Az osztrák hatóságok tegnap letartóztattak 10 vezetőállásban levő karinthiai tisztviselőt, akik aktív tagjai a kampós-keresztes pártnak. A letartóztatottakat koncentrációs táborba szállították.

Az osztrák állami ítéletvégre-

hajtó, aki nemrégiben a grázi státiális bíróság ítélete alapján kivégeztet egy Straus Péter nevű parasztot, lemondott állásáról. Az osztrák hóhér azzal indokolja lemondását, hogy a kivégzés anynyira megrendítette, hogy idegösszeroppanástól fél.

Vlahide államtitkár vallomása Duca meggyilkolása ügyében

(BUCURESTI.) A II. hadtest bíróságán tegnap Hotieanu Componiu és Atanzu katonai főügyészek megbeszélést tartottak. A megbeszélés tárgya a színajai merénylet volt és az ezzel kapcsolatos vizsgálat. Ugyanis hivatalos értesítés szerint a Duca-gyilkosság ügyében a hadbíróság fog ítélni.

A gyilkossággal kapcsolatosan a polgári bíróság még nem fejezte be a vizsgálatot. A vizsgálati bíróság tegnap hallgatta ki Vlahide miniszterelnökségi államtitkár, aki mindvégig Duca miniszterelnök mellett volt és részletes vallomást tett a merénylet lefolyásáról.

A hullámhosszcseré első napja zür-zavart hozott a rádiósok részére

Tegnap indult meg Románia új 20 kilowattos hosszuhullámú adóállomása

(Saját tudósítónktól.) Tegnap tértek át az európai rádióállomások az új hullámhosszra. Új hullámhosszon kezdődött meg a közvetítés, ami az első pillanatban teljes zür-zavart okozott a rádióhallgatók körében.

A romániai hallgatókat közelről érintő Bucuresit-i adás is meglepetésekkel szolgált. A 12 kilowattos bucuresitii adó nem 212 méteren sugároz műsort, amint az összes rádiójáratok táblázata jelezte, hanem 364 méteren.

Sajnos, ez a hullámhossz megint elég szerencsétlenül lett megválasztva ahhoz, hogy már a cluji hallgatók ne kaphassák tisztán a bucuresitii műsort.

Közvetlenül a bucuresitii adóra fekszik rá Berlin 100 kilowattos adója és Milánó 50 kilowattos adója, úgy, hogy a közbeékelte bucuresitii állomások elnyomják a nagy adók.

Nappal a vétel azonban kifogástalan, mert a két nagy adó energiája eltűnik. Mint kellemes új-

donságot kell megemlíteni, hogy a tegnapi naptól kezdve

Romániának egy új adóállomása is van: az úgynevezett „román adó”, amely „rádióromunié” jelzéssel jelentkezik a hosszú hullámokala legutolsó állomásaként 20 kilowattos energia teljesítménnyel.

Tekintettel arra, hogy a bucuresitii 12 kilowattos adót nem lehet kifogástalanul venni, így a cluji és környéki rádiósok valószínűleg ezt az új adót használják, ha bucuresitii zavartalanul akarják venni, mert ez a bucuresitii műsort közvetíti.

Az új beosztás nagyon kedvező az összes német állomásokra, amelyek nagy hangerővel és tisztán vehetők ezután. Az olasz állomások közül Milánó, amint már fent is jeleztük: Bucuresitii körébe került s így a vételt állandóan zavarja. Ellenben az olasz állomások közül

Róma, Firenze és Barri kapnak tiszta vételt.

A hosszú hullám táblán Páris és

Ullevél és vizum

nem kell,
Rózsám itt az alkalom
Elmehetünk
könnyű szerrel
Nincs többé szesztilalom

A M E R I K A

édes párom, itt van
huszonhárom

Königwusterhausen közé került az oroszok

500 kilowattos moszkvai nagyadója, amely az új helyén elvesztette eddigi hangerősségét és csak alig hallhatóan jelentkezik.

Ezzel szemben Varsó, de különösen Luxemburg harsogó, tiszta hangerővel jelentkezik. Nem lehet még tudni, hogy mi történik Budapest és a szoroson mellett került svájci német adó „Barminster” adásával. Tegnap ugyanis mindkét állomás tisztán volt vehető, de ez valószínűleg csak annak tudható be, hogy Budapest a tegnapi napon antennajavítás miatt nem 120 kilowattos nagy adójával, hanem csak a régi 20 kilowattos adóval dolgozott s így Baromünstert nem zavarta. Ma azonban Budapest a 120 kilowattos új állomással kezd dolgozni s valószínű, hogy ezzel a nagy energiával elfogja nyomni svájci szomszédját. A magyar reálállások közül Nyiregyháza megmaradt a régi helyén Morva-Ostrava mellett, de tekintve, hogy közvetlen szomszédságába került hány új nagy adó került.

ezek teljesen elnyomják. Általában az új hullámhossz táblázat a németeknek kedvező legalább is a cluji vételviszonyokat véve alapul, míg Romániában az új 20 kilowattos adó nyugodt örömmel jó eredményt.

(dr. P.)

A VÁROSI EGÉSZSÉGÜGYI HIVATAL FELHÍVÁSA A RAGÁLYOS BETEGSÉGEK TERJEDÉSE ELLEN

A város egészségügyi hivatala felhívja az orvosokat, az iskolák és internátusok igazgatóit, a kereskedelmi és ipari vállalatok vezetőit, a kórházak, menhelyek és szállodák igazgatóit, valamint a város önkormányzatát, hogy amint valamelyik ismerősük, alkalmazottjuk vagy vendégük ragályos betegségről tudomást szereznek, azonnal jelentsek az illetékes város egészségügyi hivatalának vagy pedig a kerületi orvosi hivatalnak, hogy a szükséges lépéseket megtehesse a ragályos betegségre. Abban az esetben ha a betegséget mégis eltitkolják, 500-3000 lej pénzbüntetéssel sújtják az egészségügyi törvény értelmében a vétkeseket. A difteritisz, vérhas, stb. ragályos betegséggel gyanúsítottak konzultálására az intézetek gyakori orvosai fogják végezni. Laboratóriumj elemzést teljesen ingyenes módon végeznek a Laboratorium Regional de Igiene (Cluj, Str. Balcescu 6. sz.) orvosai.

— **Tartalékos tiszteket ítélte el a VI. hadtest bírósága.** Két tartalékos tiszt a vádlott. Egyik sem jelent meg a tárgyaláson. Az a vád ellenük, hogy leszerelési igazolványukat nem láttamoztatták a terparancsnokságnál. A vádlottakat távollétükben 2-2 hónapra ítélték a hadbíróság.